

ĐỀ CƯƠNG HỌC PHẦN

1. Thông tin về nhóm biên soạn đề cương/ giảng viên

* Giảng viên 1:

- Họ và tên: Hoàng Thị Mai
- Học hàm, học vị: Phó giáo sư, Tiến sĩ
- Thời gian làm việc: Ngày thứ 6, thứ 7, chủ nhật trong tuần
- Địa điểm làm việc: VP Khoa KHXH và P.510 Nhà Điều hành, CS chính
- Địa chỉ liên hệ: SN 92, Lê Văn An, P. Đông Thọ, TP. Thanh Hoá
- Điện thoại: Cơ quan: 037.3910.299 Mobile: 0915.188.090

Email: hoangmai.hdu@gmail.com

- Các hướng nghiên cứu chính:

. Phát triển chương trình đào tạo bộ môn Văn - tiếng Việt ở nhà trường các cấp ;

. Phương pháp dạy học Đọc văn, học Văn ở nhà trường các cấp.

* Giảng viên 2:

- Họ và tên: Lê Thị Phương
- Học hàm, học vị: Phó giáo sư, Tiến sĩ
- Thời gian làm việc: Các ngày trong tuần
- Địa điểm làm việc: VP Khoa KHXH
- Điện thoại: 0988.181.471

- Email: phuonglehd@yahoo.com

- Các hướng nghiên cứu chính:

. Phương pháp dạy học chương trình Ngữ văn địa phương ở nhà trường phổ thông ;

. Phương pháp dạy học Làm văn ở nhà trường các cấp,

2.Thông tin chung về học phần

- Tên học phần: **Lí thuyết tiếp nhận văn học với việc giảng dạy tác phẩm văn chương**

- Mã học phần:

- Môn học: Bắt buộc

- Số tín chỉ: 02

- Giờ tín chỉ đối với các hoạt động:

+ Lý thuyết, bài tập: 18

+ Kiểm tra thường xuyên:

+ Thực hành: 12

+ Kiểm tra giữa kỳ (tiểu luận):1

+ Thảo luận: 8

+ Kiểm tra cuối kỳ:

+ Tự học: 90

Địa chỉ các khoa/bộ môn phụ trách môn học: Bộ môn LLVH và PPDH Ngữ văn, khoa KHXH, CS chính, trường ĐH Hồng Đức. Điện thoại: 0373.910.299.

3.Mục tiêu và chuẩn đầu ra của học phần

3.1.Mục tiêu chung của học phần:

Học phần trang bị cho học viên những kiến thức chuyên sâu, có hệ thống về lí thuyết tiếp nhận văn bản văn chương và lí thuyết tiếp nhận văn bản văn chương trong nhà trường bao gồm: quan điểm tiếp nhận, quá trình tiếp nhận, cơ chế tiếp nhận, phương thức tiếp nhận văn chương. Trên cơ sở đó, học viên có thể nắm vững những vấn đề cơ bản về cách thức, phương pháp tiếp cận, nghiên cứu, phân tích và dạy học văn bản chương dưới ánh sáng của lí thuyết tiếp nhận hiện đại, vận dụng sát hợp vào quá trình nghiên cứu nhằm bổ sung, hoàn thiện hoá hệ thống lí thuyết dạy học văn; vận dụng có hiệu quả vào thực tiễn dạy học văn trong nhà trường phổ thông.

3.2.Chuẩn đầu ra của học phần

Sau khi học xong học phần này, học viên có khả năng:

*Về kiến thức:

- Mô tả, phân tích, khái quát được quan điểm tiếp nhận, quá trình tiếp nhận, cơ chế tiếp nhận, phương thức tiếp nhận văn chương.

- Phân tích, giải thích, chứng minh, đề xuất được các cách thức, phương pháp tiếp cận, nghiên cứu, phân tích và dạy học văn bản chương dưới ánh sáng của lí thuyết tiếp nhận văn học hiện đại.

*Về kĩ năng:

- Vận dụng được lí thuyết tiếp nhận văn học vào quá trình thực hành cảm thụ, phê bình, nghiên cứu văn học và giảng dạy văn chương ở nhà trường phổ thông;

- Vận dụng lí thuyết tiếp nhận văn học vào việc nghiên cứu góp phần bổ sung, hoàn thiện hoá hệ thống lí thuyết tiếp nhận và dạy học văn; vận dụng có hiệu quả vào thực tiễn dạy học văn trong nhà trường.

*Về thái độ:

- Chủ động, tích cực và sáng tạo trong việc vận dụng lí thuyết tiếp nhận văn học hiện đại vào việc nâng cao chất lượng dạy học văn;

- Chủ động vận dụng lí thuyết tiếp nhận văn học hiện đại vào việc phát hiện và giải quyết những vấn đề cụ thể đặt ra trong quá trình tìm hiểu, nghiên cứu và giảng dạy văn học ở nhà trường phổ thông.

4. Tóm tắt nội dung học phần

Học phần nghiên cứu chuyên sâu vấn đề lí thuyết tiếp nhận văn bản văn chương và lí thuyết tiếp nhận văn bản văn chương trong nhà trường bao gồm: quan điểm tiếp nhận, quá trình tiếp nhận, cơ chế tiếp nhận, phương thức tiếp nhận văn chương. Trên cơ sở đó, môn học gợi mở cho người học những vấn đề cơ bản về cách thức, phương pháp tiếp cận, nghiên cứu, phê bình và dạy học văn bản chương dưới ánh sáng của lí thuyết tiếp nhận hiện đại, đảm bảo tính khoa học và tính đặc thù của tiếp nhận và giảng dạy văn chương.

5.Nội dung chi tiết học phần

5.1.Nội dung cốt lõi

- Quan điểm tiếp nhận, quá trình tiếp nhận, cơ chế tiếp nhận, phương thức tiếp nhận văn chương.
- Cách thức, phương pháp tiếp cận, nghiên cứu, phê bình và dạy học văn bản chương dưới ánh sáng của lí thuyết tiếp nhận hiện đại.

5.2. Nội dung chi tiết học phần

Chương 1: Lí thuyết tiếp nhận văn học trong bối cảnh lí thuyết nghiên cứu văn học thế kỉ XX

Nội dung lí thuyết:

- 1.1. Một số lí thuyết nghiên cứu, phê bình văn học thế kỉ XX
  - 1.1.1. Hướng tiếp cận tri âm, kí thác truyền thống
  - 1.1.2. Chủ nghĩa hình thức
  - 1.1.3. Phê bình mới
  - 1.1.4. Chủ nghĩa cấu trúc và kí hiệu học
  - 1.1.5. Phê bình mác xít và mác xít mới
  - 1.1.6. Phê bình phân tâm học
  - 1.1.7. Chủ nghĩa hậu hiện đại
  - 1.1.8. Lí thuyết tiếp nhận văn học

Nội dung thực hành:

- Những luận điểm tích cực của các khuynh hướng lí thuyết phê bình văn học thế kỉ XX có thể vận dụng vào việc nghiên cứu tác giả, tác phẩm văn học?
- Những luận điểm cực đoan của các khuynh hướng lí thuyết phê bình văn học thế kỉ XX?
- Tại sao tiếp nhận văn học lại trở thành vấn đề thời sự khoa học, vấn đề cơ bản của lí luận văn học và lí luận dạy học văn?

Chương 2: Lí thuyết tiếp nhận văn học – Những thành tựu và hạn chế

Nội dung lí thuyết:

2.1. Lịch sử hình thành và phát triển

2.2. Các khái niệm cơ bản của lí thuyết tiếp nhận văn học

2.3. Quan niệm của lí thuyết tiếp nhận văn học về vai trò, vị thế của người sáng tạo – nhà văn

2.4. Quan niệm của lí thuyết tiếp nhận văn học về vai trò, vị thế của văn bản văn chương

2.5. Quan niệm của lí thuyết tiếp nhận văn học về vai trò, vị thế của người đọc

2.6. Quan niệm của lí thuyết tiếp nhận văn học về hành động đọc và cơ chế đọc

2.7. Quan niệm của lí thuyết tiếp nhận văn học về nghĩa và ý nghĩa của văn bản văn chương

2.8. Quan niệm của lí thuyết tiếp nhận văn học về tính khách quan và chủ quan trong tiếp nhận văn bản văn chương

2.8.1. Tính chủ quan

2.8.2. Tính khách quan

2.8.3. Sự chuyển hoá giữa tính khách quan và chủ quan trong tiếp nhận văn chương

2.9. Quan niệm của lí thuyết tiếp nhận văn học về vấn đề sáng tạo trong tiếp nhận văn học

2.9.1. Về bản chất của sáng tạo trong tiếp nhận văn học.

2.9.2. Về sáng tạo văn học và sáng tạo trong tiếp nhận văn học.

Nội dung thực hành:

- Điểm tích cực và hạn chế trong quan niệm của lí thuyết tiếp nhận văn học về vai trò, vị thế của người sáng tạo – nhà văn?

- Điểm tích cực và hạn chế của lí thuyết tiếp nhận văn học về vai trò, vị thế của văn bản văn chương?

- Điểm tích cực và hạn chế của lí thuyết tiếp nhận văn học về vai trò, vị thế của người đọc?

- Điểm tích cực và hạn chế của lí thuyết tiếp nhận văn học về hành động đọc và cơ chế đọc?

- Những biểu hiện của tính chủ quan trong tiếp nhận văn học?

- Những biểu hiện của tính khách quan trong tiếp nhận văn học?

Chương 3: Dạy học tác phẩm văn chương ở nhà trường phổ thông dưới ánh sáng của lí thuyết tiếp nhận văn học

Nội dung lí thuyết:

3.1. Tác phẩm văn chương là một đối tượng nhận thức đặc thù

3.2. Tiếp nhận văn chương là một hoạt động nhận thức thẩm mỹ đặc thù

3.3. HS là một chủ thể tiếp nhận đặc thù

3.4. Quan điểm, nguyên tắc tiếp cận, phân tích tác phẩm văn chương ở nhà trường phổ thông

3.4.2. Quan điểm lịch sử

3.4.2. Quan điểm chính thể, hệ thống

3.4.3. Nguyên tắc kết hợp phân tích nội dung và hình thức

3.4.4. Nguyên tắc kết hợp giữa cảm và hiểu, giữa trực cảm và phân tích khoa học

3.4.5. HS là chủ thể, bạn đọc sáng tạo trong quá trình tiếp nhận văn học

3.5. Quan điểm tiếp cận đồng bộ trong nghiên cứu và giảng dạy văn chương

3.5.1. Hướng tiếp cận bản thể luận văn học

3.5.2. Hướng tiếp cận lịch sử phát sinh

3.5.3. Hướng tiếp cận lịch sử - chức năng

Nội dung thực hành:

- Hướng tiếp cận tối ưu đối với tác phẩm văn học?

- Giải quyết thế nào mâu thuẫn giữa việc phát huy chủ quan sáng tạo của học sinh với việc đảm bảo tính định hướng, tính giáo dục trong quá trình dạy học văn.

- Ý nghĩa của lí thuyết tiếp nhận đối với khoa dạy học văn?

- Vận dụng lí thuyết tiếp nhận vào quá trình thực hành tiếp nhận và giảng dạy một tác phẩm văn học cụ thể.

- Luận điểm tiếp nhận văn học là một hoạt động nhận thức thẩm mỹ đặc thù gợi mở vấn đề gì về bản chất của quá trình dạy học văn?

6. Lịch trình và hình thức tổ chức dạy học

Nội dung	Hình thức tổ chức dạy và học				Tổng
	Lý thuyết, Bài tập	Thực hành – Thực tập	Thảo luận nhóm/lớp (Nếu có)	Tự học, tự nghiên cứu	
<i>1) Lí thuyết tiếp nhận văn học trong bối cảnh lí thuyết nghiên cứu văn học thế kỉ XX</i>	3	1	1	11	
<i>2) Lí thuyết tiếp nhận văn học – Những thành tựu và hạn chế</i>	2	1	2	11	

3) <i>Lí thuyết tiếp nhận văn học – Những thành tựu và hạn chế (tiếp)</i>	2	1	1	11	
4) <i>Lí thuyết tiếp nhận văn học – Những thành tựu và hạn chế (tiếp)</i>	2	1	2	11	
5) <i>Lí thuyết tiếp nhận văn học – Những thành tựu và hạn chế (tiếp)</i>	3	1	1	11	
6) <i>Dạy học tác phẩm văn chương ở nhà trường phổ thông dưới ánh sáng của lí thuyết tiếp nhận văn học</i>	2	1	2	11	....
7) <i>Dạy học tác phẩm văn chương ở nhà trường phổ thông dưới ánh sáng của lí thuyết tiếp nhận văn học (tiếp)</i>	2	1	1	11	
8) <i>Dạy học tác phẩm văn chương ở nhà trường phổ thông dưới ánh sáng của lí thuyết tiếp nhận văn học (tiếp)</i>	2	1	2	13	
Tổng	18	8	12	90	

7. Học liệu

7.1. Học liệu bắt buộc

1. Nguyễn Văn Dân (2004), *Phương pháp luận nghiên cứu văn học*, NXB Khoa học Xã hội, Hà Nội.

2. Phan Trọng Luận (2003), *Văn chương, bạn đọc - sáng tạo*, NXB Đại học Quốc gia, Hà Nội.

7.2. Học liệu tham khảo thêm

1. Antoine Compagnon (2006): *Bản mệnh của lí thuyết - Văn chương và cảm nghĩ thông thường*, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội.

2. Phương Lưu (2005), *Phương pháp luận nghiên cứu văn học*, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội

3. Phương Lưu (chủ biên) (2008), *Lí luận văn học*, tập 3, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội.

8. Hình thức kiểm tra - đánh giá kết quả học tập học phần

8.1. Kiểm tra - đánh giá thường xuyên

- Tỷ lệ điểm: 30%

- Mục đích: Kiểm tra việc lĩnh hội kiến thức, khả năng đáp ứng các yêu cầu của môn học và tinh thần, thái độ học tập của người học để kịp thời điều chỉnh nếu cần thiết.

- Yêu cầu: Đáp ứng được các yêu cầu của người dạy từ việc đọc, nghiên cứu tài liệu, lĩnh hội kiến thức, khả năng và kỹ năng vận dụng các kiến thức đó.

- Hình thức: Tự luận hoặc vấn đáp.

8.2. Kiểm tra - đánh giá giữa kì

- Tỷ lệ điểm: 30%

- Mục đích: Kiểm tra kiến thức, kỹ năng, thái độ mà người học có được qua nửa kỳ của môn học.

- Yêu cầu: Bài viết đáp ứng đầy đủ những yêu cầu của đề ra, từ nội dung giải quyết vấn đề đến hình thức trình bày, lập luận, lí lẽ, khả năng vận dụng kiến thức đã học vào thực tế việc làm của bản thân.

- Hình thức: Tự luận.

8.3. Kiểm tra đánh giá hết học phần

- Tỷ lệ điểm: 40%

- Mục đích: Kiểm tra kiến thức, kỹ năng, thái độ mà người học có được sau khi học môn học này.

- Yêu cầu: Bài viết đáp ứng được các yêu cầu của đề ra.

- Hình thức: Tự luận. Bài làm được trình bày trên Tờ giấy thi theo mẫu của nhà trường. Bài viết đảm bảo các yêu cầu về nội dung và hình thức của một tiểu luận Văn học.

8.4. Lịch thi, kiểm tra (Theo quy định)

Ngày tháng 12 năm 2017

**Phê duyệt của
Trưởng**

Trưởng khoa

Trưởng BM

Người biên soạn

Vũ Thanh Hà

Hoàng Thị Mai